

ที่ กส ๐๐๑๖ /๗/๗/๕

สำนักงานพาณิชย์จังหวัดกาฬสินธุ์
๓/๓ ถนนเลียงเมืองทุ่งมน
อ.เมืองกาฬสินธุ์ จ.กาฬสินธุ์

๘ มิถุนายน ๒๕๖๖

เรื่อง ทหารี่อแนวทางการจดทะเบียนพาณิชย์

เรียน นายกเทศมนตรีตำบลไผ่

อ้างถึง หนังสือ ที่ กส ๗๗๑๐๑/๔๒๔ ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๖

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๕๙
๒. ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การตั้งสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ ฯ (ฉ. ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๓
๓. ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง ให้ผู้ประกอบการ ให้ผู้ประกอบการพาณิชย์กิจต้องจดทะเบียนพาณิชย์ (ฉ.๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานเทศบาลตำบลไผ่ ขอหารือแนวทางการจดทะเบียนพาณิชย์ ตามพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๕๙ กรณีที่มีผู้ประกอบการยื่นจดทะเบียนพาณิชย์ตั้งใหม่ โดยพื้นที่เขายังไม่ได้ออกเลขที่ตามระบบทะเบียนราษฎร ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานพาณิชย์จังหวัดกาฬสินธุ์ กลุ่มทะเบียนธุรกิจฯ ขอเรียนว่า

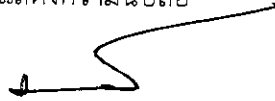
๑. ตามพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๕๙
 - มาตรา ๑๐ การจดทะเบียนนั้น ผู้ประกอบพาณิชย์กิจตั้งสำนักงานแห่งใหญ่อยู่ในท้องที่ใด ให้จดทะเบียน ณ สำนักงานทะเบียนพาณิชย์ในท้องที่นั้น
 - มาตรา ๑๒ การจดทะเบียนพาณิชย์นั้น ให้มีรายการ ดังต่อไปนี้ (๕) ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ สาขา โรงเก็บสินค้า และตัวแทนค้าต่าง
 - มาตรา ๑๔ วรรคแรก เมื่อนายทะเบียนพาณิชย์ได้รับคำขอจดทะเบียน และเห็นว่าคำขอนั้นถูกต้องตามพระราชบัญญัติ กฎกระทรวง และประกาศซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ก็ให้รับจดทะเบียนไว้และให้ออกใบทะเบียนพาณิชย์ให้แก่ผู้ขอ
๒. ประกาศกระทรวงพาณิชย์ ฉบับที่ ๑๐ พ.ศ. ๒๕๕๓ เรื่อง การตั้งสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และนายทะเบียนพาณิชย์ ข้อ ๓ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีฐานะเป็นเทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ก่อนและในวันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ เป็นสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ มีอำนาจหน้าที่รับจดทะเบียนพาณิชย์ของผู้ประกอบพาณิชย์กิจ ที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในเขตท้องที่ของเทศบาล
๓. ประกาศกระทรวงพาณิชย์ฉบับที่ ๑๑ พ.ศ. ๒๕๕๓ เรื่อง ให้ผู้ประกอบการพาณิชย์กิจต้องจดทะเบียนพาณิชย์ ข้อ ๔ ภายใต้บังคับของข้อ ๕ ให้ผู้ประกอบการพาณิชย์กิจทุกท้องที่ที่ตราขอมาจกรต้องจดทะเบียนพาณิชย์ (๒) การขายสินค้าไม่ว่าอย่างใด ๆ อย่างเดียวหรือหลายอย่างก็ตาม คิดรวมทั้งสิ้นในวันหนึ่งวันใดขายได้เป็นเงินตั้งแต่ ๒๐ บาทขึ้นไป หรือมีสินค้าดังกล่าวไว้เพื่อขายมีค่ารวมทั้งสิ้นเป็นเงินตั้งแต่ ๕๐๐ บาท ขึ้นไป

๔. ตามประกาศของกระทรวงพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๕๓ ฉบับที่ ๑๑ ข้อ ๔ (๒) การขายสินค้าเป็นพาณิชย์กิจที่ต้องจดทะเบียนพาณิชย์

อนึ่ง ในการพิจารณาว่าจะขัดกับพระราชบัญญัติอื่นใด หรือไม่นั้น นายทะเบียนพาณิชย์มีอำนาจพิจารณาตามคุณลักษณะเฉพาะของกฎหมายนั้น ๆ ที่ได้กำหนดไว้ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายวีระพงษ์ สืบคำ)
พาณิชย์จังหวัดกาฬสินธุ์

กลุ่มทะเบียนธุรกิจฯ

โทร.๐-๔๓๘๑-๑๔๓๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ks_ops@moc.go.th

พระราชบัญญัติ
ทะเบียนพาณิชย์
พ.ศ. 2499

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2499
เป็นปีที่ 11 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยทะเบียนพาณิชย์ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. 2499"

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ประกาศใน ร.จ. 2499/13/50 วันลง ร.จ. 7 กุมภาพันธ์ 2499)

มาตรา 3 ให้ยกเลิก

- (1) พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พุทธศักราช 2479
- (2) พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2490
- (3) บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 4 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดกิจการอื่นๆ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด 1

บททั่วไป

มาตรา 5 ในพระราชบัญญัตินี้

- (1) "รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
- (2) "นายทะเบียนพาณิชย์" หมายความว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งรัฐมนตรีได้แต่งตั้งให้เป็นผู้มีหน้าที่รับจดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้
- (3) "พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า บุคคลซึ่งรัฐมนตรีได้แต่งตั้งให้เป็นผู้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

- (4) "ผู้ประกอบการพาณิชย์กิจ" หมายความว่า บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลซึ่งประกอบพาณิชย์กิจเป็นอาชีพปกติ และให้หมายความรวมถึงผู้เป็นหุ้นส่วนที่ไม่จำกัดความรับผิด กรรมการหรือผู้จัดการด้วย
- (5) "สำนักงาน" หมายความว่า สถานที่ซึ่งผู้ประกอบการพาณิชย์กิจเป็นปกติ

มาตรา 6 ให้ถือกิจการดังต่อไปนี้เป็นพาณิชย์กิจ ตามความหมายแห่งพระราชบัญญัตินี้

- (1) การซื้อ การขาย การขายทอดตลาด การแลกเปลี่ยน
- (2) การให้เช่า การให้เช่าซื้อ
- (3) การเป็นนายหน้าหรือตัวแทนค้าต่าง
- (4) การขนส่ง
- (5) การหักดกกรรม การอุตสาหกรรม
- (6) การรับจ้างทำของ
- (7) การให้กู้ยืมเงิน การรับจำนำ การรับจำนอง
- (8) การคลังสินค้า
- (9) การรับแลกเปลี่ยน หรือซื้อขายเงินตราต่างประเทศ การซื้อหรือขายตัวเงิน การธนาคาร การเครดิตฟองซิเออร์ การโทยกัวน
- (10) การรับประกันภัย
- (11) กิจการอื่นซึ่งกำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา 7 พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับแก่

- (1) การค้าแร่ การค้าแลกเปลี่ยน
- (2) พาณิชยกรรมเพื่อการบำรุงศาสนาหรือเพื่อการกุศล
- (3) พาณิชยกรรมของนิติบุคคลซึ่งได้มีพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งขึ้น
- (4) พาณิชยกรรมของกระทรวง ทบวง กรม
- (5) พาณิชยกรรมของมูลนิธิ สมาคม สหกรณ์
- (6) พาณิชยกรรมซึ่งรัฐมนตรีได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด 2

การจดทะเบียนพาณิชย์

มาตรา 8 ให้รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดเป็นครั้งคราวโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาว่าพาณิชย์กิจใดตามที่ระบุไว้ในมาตรา 6 ในท้องที่ใดผู้ประกอบการจะต้องจดทะเบียนพาณิชย์

มาตรา 9 ให้รัฐมนตรีจัดตั้งสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ขึ้นในจังหวัดพระนคร เรียกว่า "สำนักงานกลางทะเบียนพาณิชย์" อยู่ในความควบคุมของกรมทะเบียนการค้า เพื่อรับจดทะเบียนพาณิชย์ในจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี ส่วนจังหวัดอื่น ให้รัฐมนตรีจัดตั้งสำนักงานทะเบียนพาณิชย์เพื่อรับจดทะเบียนพาณิชย์ ขึ้นตรงต่อสำนักงานกลางทะเบียนพาณิชย์

การจัดตั้งสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 10 การจดทะเบียนนั้น ผู้ประกอบพาณิชย์กึ่งตั้งสำนักงานแห่งใหญ่อยู่ในท้องที่ใด ให้จดทะเบียน ณ สำนักงานทะเบียนพาณิชย์ในท้องที่นั้น

ถ้าสำนักงานแห่งใหญ่ตั้งอยู่ในต่างประเทศ และมาประกอบพาณิชย์กึ่งในประเทศไทย สำนักงานสาขาใหญ่ตั้งอยู่ในท้องที่ใด ให้จดทะเบียน ณ สำนักงานทะเบียนพาณิชย์ในท้องที่นั้น

มาตรา 11 ให้ผู้ประกอบพาณิชย์ยื่นคำขอจดทะเบียนพาณิชย์ ณ สำนักงานทะเบียนพาณิชย์แห่งท้องที่ตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวงภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รัฐมนตรีได้ประกาศตามมาตรา 8

ผู้ประกอบพาณิชย์ผู้ใดประกอบพาณิชย์กึ่งภายหลังวันที่รัฐมนตรีได้ประกาศตามมาตรา 8 ให้ยื่นคำขอจดทะเบียนพาณิชย์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เริ่มประกอบพาณิชย์กึ่งนั้น กำหนดเวลาที่กล่าวในมาตรานี้ ถ้ารัฐมนตรีเห็นเป็นการสมควรก็ให้มีอำนาจประกาศขยายเวลาต่อไปอีกได้

มาตรา 12 การจดทะเบียนพาณิชย์นั้น ให้มีรายการดังต่อไปนี้

- (1) ชื่อ อายุ เชื้อชาติ และตำบลที่อยู่ของผู้ประกอบพาณิชย์กึ่ง
- (2) ชื่อที่ใช้ในการประกอบพาณิชย์กึ่ง
- (3) ชนิดแห่งพาณิชย์กึ่ง
- (4) จำนวนเงินทุนซึ่งนำมาใช้ในการประกอบพาณิชย์กึ่งเป็นประจำ
- (5) ที่ตั้งสำนักงานแห่งใหญ่ สาขา โรงเก็บสินค้าและตัวแทนค้าต่าง
- (6) ชื่อ อายุ เชื้อชาติ สัญชาติ ตำบลที่อยู่ และจำนวนทุนลงหุ้นของผู้เป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนและจำนวนเงินทุนของห้างหุ้นส่วน
- (7) จำนวนเงินทุน จำนวนหุ้น และมูลค่าหุ้นของบริษัทจำกัด จำนวนและมูลค่าหุ้นที่บุคคลแต่ละสัญชาติถืออยู่
- (8) วันที่เริ่มต้นประกอบพาณิชย์กึ่งในประเทศไทย
- (9) วันขอจดทะเบียนพาณิชย์
- (10) ชื่อที่ใช้ในการประกอบพาณิชย์กึ่ง ชื่อสัญชาติ และตำบลที่อยู่ของผู้โอนพาณิชย์กึ่งให้ วันที่และเหตุที่ได้รับโอน

มาตรา 13 การเปลี่ยนแปลงรายการใดๆ ตามที่ระบุไว้ในมาตรา 12 ก็ดี การเลิกประกอบพาณิชย์กึ่งโดยเหตุใดๆ ก็ดี ให้ยื่นคำขอจดทะเบียน ณ สำนักงานทะเบียนพาณิชย์แห่งท้องที่ตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง ภายในสามสิบวันนับแต่วันเปลี่ยนแปลงหรือเลิก

มาตรา 14 เมื่อนายทะเบียนพาณิชย์ได้รับคำขอจดทะเบียน และเห็นว่าคำขอนั้นถูกต้องตามพระราชบัญญัติกฎกระทรวง และประกาศซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้แล้วก็ให้รับจดทะเบียนไว้ และให้ออกใบทะเบียนพาณิชย์ให้แก่ผู้ขอ

ถ้าใบทะเบียนพาณิชย์สูญหาย ให้ผู้ประกอบพาณิชย์ยื่นคำขอรับใบแทนใบทะเบียนพาณิชย์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่สูญหาย ให้ผู้ประกอบพาณิชย์กึ่งแสดงใบทะเบียนพาณิชย์ หรือใบแทนใบทะเบียนพาณิชย์ไว้ ณ สำนักงานในที่เปิดเผยซึ่งอาจเห็นได้ง่าย

มาตรา 15 เมื่อได้จดทะเบียนพาณิชย์แล้ว ให้ผู้ประกอบการพาณิชย์จัดให้มีป้ายชื่อที่ใช้การประกอบการพาณิชย์ไว้ที่หน้าสำนักงานแห่งใหญ่ และสำนักงานสาขา โดยเปิดเผยภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้จดทะเบียน

ป้ายชื่อนี้ให้เขียนเป็นอักษรไทย อ่านได้ง่ายและชัดเจน และจะมีอักษรต่างประเทศด้วยก็ได้ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะกระทำบนแผ่นไม้ แผ่นโลหะ แผ่นกระจกกั้นแพง หรือผนัง ชื่อในป้ายก็ดี ในเอกสารใดๆ ก็ดี ต้องใช้ให้ตรงกับชื่อที่จดทะเบียนไว้และถ้าเป็นสำนักงานสาขาต้องมีคำว่า "สาขา" ไว้ด้วย

มาตรา 16 ให้มีกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง มีจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคนแต่ไม่เกินเจ็ดคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง มีอำนาจหน้าที่พิจารณา และให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีในการถอนใบทะเบียนพาณิชย์ของผู้ประกอบการพาณิชย์ซึ่งกระทำการฉ้อโกงประชาชนปนสินค้าโดยเจตนาทุจริต ปลอมสินค้าหรือกระทำการทุจริตอื่นใดอย่างร้ายแรงในการประกอบการพาณิชย์ และให้มีอำนาจพิจารณาและให้คำแนะนำในการรับจดทะเบียนพาณิชย์ใหม่ด้วย

เมื่อรัฐมนตรีได้รับคำแนะนำของคณะกรรมการตามความในวรรคแรก รัฐมนตรีจะถอนใบทะเบียนพาณิชย์ หรือสั่งให้รับจดทะเบียนพาณิชย์ใหม่ก็ได้แล้วแต่กรณี ห้ามมิให้ผู้ถูกสั่งถอนใบทะเบียนพาณิชย์ประกอบการพาณิชย์ต่อไปเว้นแต่รัฐมนตรีจะสั่งให้รับจดทะเบียนพาณิชย์ใหม่

มาตรา 17 ให้นายทะเบียนพาณิชย์มีอำนาจออกคำสั่งเรียกผู้ประกอบการพาณิชย์มาสอบสวนข้อความอันเกี่ยวกับการจดทะเบียน และในระหว่างเวลาทำงานให้นายทะเบียนพาณิชย์หรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปทำการตรวจสอบในสำนักงานของผู้ประกอบการพาณิชย์ เพื่อให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้ประกอบการพาณิชย์ต้องอำนวยความสะดวกแก่นายทะเบียนพาณิชย์และพนักงานเจ้าหน้าที่ตามสมควร

มาตรา 18 ผู้ใดประสงค์จะตรวจดู หรือขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่คัดสำเนาและรับรองสำเนาเอกสารเกี่ยวกับการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ มีสิทธิที่จะทำได้ในเมื่อเสียค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวงแล้ว

หมวด 3

บทลงโทษ

มาตรา 19 ผู้ประกอบการพาณิชย์ผู้ใด

(1) ไม่จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้

(2) แสดงรายการเท็จ หรือ

(3) ไม่มาให้นายทะเบียนพาณิชย์สอบสวน ไม่ยอมให้ถ้อยคำหรือไม่ยอมให้นายทะเบียนพาณิชย์หรือพนักงานเจ้าหน้าที่เข้าไปตรวจสอบตามมาตรา 17

มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท และในกรณีตาม (1) อันเป็นความผิดต่อเนื่องกันให้ปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งร้อยบาท จนกว่าจะได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 20 ผู้ประกอบการพาณิชย์ผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติตามมาตรา 14 วรรคสอง หรือวรรคสาม หรือมาตรา 15 มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท และในกรณีอันเป็นความผิดต่อเนื่องกัน ให้ปรับอีกวันละไม่เกินสี่สิบบาท จนกว่าจะได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 21 ผู้ประกอบพาณิชย์กิจผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 16 วรรคสามมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือทั้งปรับทั้งจำ

หมวด 4

บทเฉพาะกาล

มาตรา 22 การประกอบพาณิชย์กิจซึ่งจดทะเบียนไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้เป็นอันใช้ได้ จนกว่ารัฐมนตรีจะได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้ยกเลิกการจดทะเบียนนั้น และเมื่อได้ประกาศยกเลิกการจดทะเบียนพาณิชย์ในท้องที่ใดแล้ว ให้ผู้ประกอบพาณิชย์กิจซึ่งถูกยกเลิกการจดทะเบียนพาณิชย์ในท้องที่นั้นยื่นคำขอจดทะเบียนใหม่ภายในหกสิบวันนับแต่วันประกาศ

กำหนดเวลาดังกล่าวข้างต้นนั้น ถ้ารัฐมนตรีเห็นเป็นการสมควรก็ให้มีอำนาจประกาศขยายเวลาต่อไปอีกได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ : เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือเนื่องจากพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์พุทธศักราช 2479 และพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2490 ได้ประกาศใช้มานานแล้ว สมควรที่จะได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมแก่กาลสมัย อาทิเช่น โอนหน้าที่การรับจดทะเบียนพาณิชย์ในจังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรสาคร และจังหวัดนนทบุรี ซึ่งเป็นหน้าที่ของสำนักงานกลางทะเบียนพาณิชย์ในจังหวัดพระนคร ไปให้ จังหวัดดำเนินการรับจดทะเบียนต่อไปตามนโยบายกระจายอำนาจของรัฐบาลไปยังจังหวัดท้องที่ เพิ่มพาณิชย์กิจที่ต้องจดทะเบียนบางประเภท เช่น การรับจ้างทำของ การคลังสินค้า ฯลฯ เพื่อประโยชน์ทางสถิติและทราบหลักฐานของผู้ประกอบพาณิชย์กิจเพิ่มรายการจดทะเบียนเงินทุนของผู้ประกอบพาณิชย์กิจ เพื่อทราบฐานะการค้ำของพ่อค้า แก้ไขอัตราค่าปรับให้สูงขึ้นเพื่อป้องกันการกระทำผิดกฎหมาย เพราะโทษปรับเดิมกำหนดไว้เป็นเวลานานร่วม 19 ปีแล้ว จำนวนค่าปรับเดิมจึงน้อยไปไม่เพียงพอที่จะทำให้ผู้กระทำความผิดเกรงกลัว และเข็ดหลาบได้ ฯลฯ ทั้งนี้ เพื่อได้ทราบสถิติและหลักฐานการประกอบพาณิชย์กิจของพ่อค้าที่ถูกต้องควรเชื่อถือได้ อันจะใช้เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการพาณิชย์และการอุตสาหกรรม และการปรับปรุงขยายการผลิตของประเทศไทยให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์เสียใหม่ และยกเลิกพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์เดิมทั้ง 2 ฉบับ ประกาศใช้ใหม่โดยรวมเป็นฉบับเดียวกัน เพื่อให้พ่อค้าประชาชนเข้าใจง่าย สะดวกแก่การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ

อัตราค่าธรรมเนียม

เลขที่	รายการ	บาท
1	ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนพาณิชย์	50
2	ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงรายการ ครั้งละ	20
3	ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนเลิกประกอบพาณิชย์กิจ	20

4	ค่าธรรมเนียมขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกใบแทนใบ ทะเบียนพาณิชย์ ฉบับละ	30
5	ค่าธรรมเนียมขอตรวจเอกสารเกี่ยวกับการจดทะเบียน พาณิชย์ของผู้ประกอบพาณิชย์จรรยาหนึ่ง ครั้งละ	20
6	ค่าธรรมเนียมขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่คัดสำเนาและรับรอง สำเนาเอกสารเกี่ยวกับการจดทะเบียนพาณิชย์ของผู้ประกอบ พาณิชย์จรรยาหนึ่ง ฉบับละ	50

ประกาศกระทรวงพาณิชย์

เรื่อง การตั้งสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และนายทะเบียนพาณิชย์
(ฉบับที่ ๑๐)

พ.ศ. ๒๕๕๓

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ มาตรา ๕ และมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๔๙๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบมาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การตั้งสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และนายทะเบียนพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๓”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีฐานะเป็นเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ก่อนและในวันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ เป็นสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ มีอำนาจหน้าที่รับจดทะเบียนพาณิชย์ของผู้ประกอบพาณิชย์กิจการที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในเขตท้องที่ของเทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น แล้วแต่กรณี

ในกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลตามวรรคหนึ่งได้รับการจัดตั้งเป็นเทศบาลให้เทศบาลใหม่ เป็นสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ มีอำนาจหน้าที่รับจดทะเบียนพาณิชย์ของผู้ประกอบพาณิชย์กิจการที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในเขตท้องที่ของเทศบาลนั้น

ข้อ ๔ แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และนายทะเบียนพาณิชย์

(๑) ให้พนักงานเทศบาลตั้งแต่ระดับ ๓ ขึ้นไปซึ่งนายกเทศมนตรีเทศบาลมอบหมาย เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่และนายทะเบียนพาณิชย์ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๔๙๙ ภายในเขตอำนาจหน้าที่ของเทศบาลนั้น

(๒) ให้พนักงานส่วนตำบลตั้งแต่ระดับ ๓ ขึ้นไปซึ่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมาย เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่และนายทะเบียนพาณิชย์ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๔๙๙ ภายในเขตอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๓

พรทิภา นาคาศัย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

ประกาศกระทรวงพาณิชย์

เรื่อง ให้ผู้ประกอบการพาณิชย์กิจต้องจดทะเบียนพาณิชย์

(ฉบับที่ ๑๑)

พ.ศ. ๒๕๕๓

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงให้การยื่นจดทะเบียนพาณิชย์ของผู้ประกอบการพาณิชย์กิจสอดคล้องกับการถ่ายโอนภารกิจตามพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ (๖) และมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๔๙ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบมาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์จึงออกประกาศไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง ให้ผู้ประกอบการพาณิชย์กิจต้องจดทะเบียนพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๓”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง ให้ผู้ประกอบการพาณิชย์กิจต้องจดทะเบียนพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๑

ข้อ ๔ ภายใต้บังคับของข้อ ๕ ให้ผู้ประกอบการพาณิชย์กิจดังต่อไปนี้ ยกเว้นผู้ประกอบการพาณิชย์กิจที่เป็นห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือบริษัทมหาชนจำกัดตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด ทุกท้องที่ทั่วราชอาณาจักร ต้องจดทะเบียนพาณิชย์

(๑) การทำโรงสีข้าว และการทำโรงเลื่อยที่ใช้เครื่องจักร

(๒) การขายสินค้าไม่ว่าอย่างใด ๆ อย่างเดียว หรือหลายอย่างก็ตาม คิดรวมทั้งสิ้นในวันหนึ่งวันใดขายได้เป็นเงินตั้งแต่ ๒๐ บาทขึ้นไป หรือมีสินค้าดังกล่าวไว้เพื่อขายมีค่ารวมทั้งสิ้นเป็นเงินตั้งแต่ ๕๐๐ บาทขึ้นไป

(๓) การเป็นนายหน้าหรือตัวแทนค้าต่าง ซึ่งทำการเกี่ยวกับสินค้าไม่ว่าอย่างใด ๆ อย่างเดียว หรือหลายอย่างก็ตาม และสินค้านั้นมีค่ารวมทั้งสิ้นในวันหนึ่งวันใดเป็นเงินตั้งแต่ ๒๐ บาท ขึ้นไป

ข้อ ๖ ให้ผู้ประกอบการพาณิชย์กิจที่ต้องจดทะเบียนพาณิชย์ตามข้อ ๔ และข้อ ๕ ยื่นขอจดทะเบียนพาณิชย์ ณ สำนักงานทะเบียนพาณิชย์กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล ที่สำนักงานแห่งใหญ่ตั้งอยู่ในเขตท้องที่ หรือองค์การบริหารส่วนจังหวัดเฉพาะในท้องที่นอกเขตเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล

ถ้าสำนักงานแห่งใหญ่ของผู้ประกอบการพาณิชย์กิจตั้งอยู่ในต่างประเทศ และมาตั้งสำนักงานสาขาเพื่อประกอบพาณิชย์กิจในประเทศไทย สำนักงานสาขาใหญ่ตั้งอยู่ในเขตท้องที่รับผิดชอบของสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ใดก็ให้จดทะเบียนพาณิชย์ ณ สำนักงานทะเบียนพาณิชย์ในเขตท้องที่นั้น

ข้อ ๗ ให้บรรดาผู้ประกอบการพาณิชย์กิจที่ได้จดทะเบียนไว้ก่อนประกาศฉบับนี้ใช้บังคับถือเป็นผู้จดทะเบียนพาณิชย์ตามประกาศฉบับนี้แล้ว

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๓

พรทิภา นาคาศัย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

(๔) การประกอบหัตถกรรมหรือการอุตสาหกรรมไม่ว่าอย่างใด ๆ อย่างเดียว หรือหลายอย่างก็ตาม และขายสินค้าที่ผลิตได้มีค่ารวมทั้งสิ้นในวันหนึ่งวันใดเป็นเงินตั้งแต่ ๒๐ บาทขึ้นไป หรือในวันหนึ่งวันใด มีสินค้าที่ผลิตได้มีค่ารวมทั้งสิ้นเป็นเงินตั้งแต่ ๕๐๐ บาทขึ้นไป

(๕) การขนส่งทางทะเล การขนส่งโดยเรือกลไฟ หรือเรือยนต์ประจำทาง การขนส่งโดยรถไฟ การขนส่งโดยรถราง การขนส่งโดยรถยนต์ประจำทาง การขายทอดตลาด การรับซื้อขายที่ดิน การให้กู้ยืมเงิน การรับแลกเปลี่ยนหรือซื้อขายเงินตราต่างประเทศ การซื้อหรือขายตัวเงิน การธนาคาร การประกันภัย การทำโรงรับจำนำ และการทำโรงแรม

ข้อ ๕ ให้ผู้ประกอบพาณิชย์กิจดังต่อไปนี้ ไม่ว่าจะส่วนบุคคลธรรมดาหรือห้างหุ้นส่วนสามัญ ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือบริษัทมหาชนจำกัดตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด ทุกท้องที่ทั่วราชอาณาจักรต้องจดทะเบียนพาณิชย์

(๑) การขาย หรือให้เช่า แผ่นซีดี แอปบันทึก วิดีทัศน์ แผ่นวีดิทัศน์ ดีวีดี หรือแผ่นวีดิทัศน์ระบบดิจิทัล เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการบันเทิง

(๒) การขายอัญมณี หรือเครื่องประดับซึ่งประดับด้วยอัญมณี

(๓) การซื้อขายสินค้าหรือบริการ โดยวิธีการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

(๔) การบริการอินเทอร์เน็ต

(๕) การให้เช่าพื้นที่ของเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย

(๖) การบริการเป็นตลาดกลางในการซื้อขายสินค้าหรือบริการ โดยวิธีใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

(๗) การผลิต รับจ้างผลิต แผ่นซีดี แอปบันทึก วิดีทัศน์ แผ่นวีดิทัศน์ ดีวีดี หรือแผ่นวีดิทัศน์ระบบดิจิทัล เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการบันเทิง

(๘) การให้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้อินเทอร์เน็ต

(๙) การให้บริการฟังเพลง และร้องเพลงโดยคาราโอเกะ

(๑๐) การให้บริการเครื่องเล่นเกมส์

(๑๑) การให้บริการตู้เพลง

(๑๒) โรงงานแปรรูปภาพ แกะสลัก และการทำหัตถกรรมจากงาช้าง การค้าปลีก การค้าส่งงาช้าง และผลิตภัณฑ์จากงาช้าง